

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 38. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802366752/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

Stolthed om sin Snedighed. Nogle blev vrede, andre lo, nogle blev flove, nogle maatte brække sig. Der blev holdt Skibsraad, holdt Afstemning, fældet Dom – men snart blev han paa Grund af sit geniale Paahit undskyldt, fri-fundet og rost.

Vi morede os og lo i én Køre paa hele Resten af Turen. I Amsterdam tilbragte jeg fjorten dejlige Dage, men da jeg havde set de vigtigste Seværdigheder dér og mættet min Nysgerrighed, gjorde jeg min Pengebeholdning op og opdagede at min Pung snart vilde være tom, og at der ikke var nogen Mulighed for at fylde den igen. Jeg blev forskrækket og begyndte saa smaat at fortryde at jeg havde indladt mig paa dette her. Jeg havde opdaget hvordan Hollænderne var; derfor turde jeg ikke haabe paa at kunne afhjælpe min Pungenød ved andre Indtægter, især ikke i Amsterdam, hvor ikke engang den lærdeste Professor kunde tillade sig at slaa Følge med en Skipper.

Hvor Haandværksmænd skalter og valter,
gaar Filosofien i Pjalter.

Jeg blev ved mine Bysbørns Introduktion inviteret i forskellige hollandske Hjem. Men De maa endelig ikke tro at jeg nogen sinde fik anvist den Hædersplads der tilkom mig som teologisk Kandidat med Laud. Tværtimod hændte det at jeg, mens Skippere og begede Styrmand sad ned, maatte staa op og paahøre de Formaninger og Moralforskrifter som Amsterdammerkøbmændene plagede mig med, som om jeg var en ren Grønskolling. Jeg blev gal i Hovedet over deres Formaninger; ganske vist var jeg ikke ret gammel, men jeg mente dog at have drevet det saa vidt i Studeringer og Verdenserfaring at det burde have været mig der havde lært disse bedsteborgerlige Moralister Levemaade, ikke omvendt. Kort sagt, jeg stod som Herkules paa Skillevejen, raadvild og usikker: paa den ene Side skammede jeg mig for at vende hjem til min Fødeby, paa den anden Side var det mig umuligt at blive